

Gāzes objektu aizsargjoslas un ierobežojumi

AS "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – Conexus) sniedz informāciju par akciju sabiedrības dabasgāzes pārvades sistēmas gāzapgādes objektu, inženierbūvju un inženierkomunikāciju aizsargjoslām, saimnieciskās darbības ierobežojumiem šajās aizsargjoslās.

1. Vispārīgā informācija par aprobežojumiem

Akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – Conexus) dabasgāzes pārvades sistēmas gāzapgādes objektiem, inženierbūvē un inženierkomunikācijām (turpmāk visi kopā saukti – Objekti) saskaņā ar Aizsargjoslu likumu ir noteiktas ekspluatācijas un drošības aizsargjoslas. Ekspluatācijas aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt dabasgāzes pārvades sistēmas gāzesvada efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas. Savukārt drošības aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt vides un cilvēku drošību šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī pašu objektu un to tuvumā esošo objektu drošību.

Informācija par nekustamā īpašuma apgrūtinājumu – Objektu aizsargjoslām – nekustamā īpašuma īpašniekam pieejama Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmā (ATIS), apmeklējot tīmekļvietni www.vzd.gov.lv un izvēloties bez maksas e-pakalpojumu "ATIS dati par savām zemes vienībām".

Zemes darbi Objektu aizsargjoslas teritorijā ir jāsaskaņo ar akciju sabiedrību "Conexus Baltic Grid"!

Sīkāka informācija pieejama šī informatīvā materiāla 5.1. punktā.

2. Ekspluatācijas aizsargjoslas

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 22. pantu ekspluatācijas aizsargjoslas ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvē, gāzes noliktavām tiek noteiktas, lai nodrošinātu to ekspluatāciju:

- 2.1. gar gāzesvadiem ar spiedienu vairāk par 1,6 megapaskāliem ekspluatācijas aizsargjoslas veido zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas katrā pusē no gāzesvada ass – 15 metru attālumā no gāzesvada ass;
- 2.2. gar gāzesvadiem, kuri zem ūdens līmeņa šķērso virszemes ūdensobjektus, – ūdens platība, ko visā dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes 100 metru attālumā katrā pusē no gāzesvada ass;
- 2.3. ap gāzes regulēšanas stacijām ekspluatācijas aizsargjoslas veido zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas ārpus šo objektu būvju ārsienām, iežogojuma vai norobežojošām konstrukcijām – 6 metru attālumā;
- 2.4. ap pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības iekārtu anodu zemējumiem – 4 metru attālumā zemējuma kontūras;

3. Drošības aizsargjoslas

Drošības aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt vides un cilvēku drošību Objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī pašu objektu un to tuvumā esošo objektu drošību. Ap gāzesvadiem, gāzes regulēšanas stacijām un gāzes mērīšanas stacijām – drošības aizsargjoslas veido zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas katrā pusē no gāzesvada ass vai nosacītas vertikālas virsmas ārpus šo objektu būvju ārsienām, iežogojuma vai norobežojošām konstrukcijām

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 32². pantu Objektiem ir noteiktas šādas drošības aizsargjoslas:

- 3.1. gāzesvadam un gāzes regulēšanas stacijām ar darba spiedienu virs 1,6 megapaskāliem un ar gāzesvada diametru:
 - 3.1.1. līdz 300 mm – 75 metru attālumā;
 - 3.1.2. 300 mm līdz 600 mm – 125 metru attālumā;
 - 3.1.3. 600 mm līdz 800 mm – 150 metru attālumā.
- 3.2. ap gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem un gāzes regulēšanas un mērīšanas stacijām, ja šie gāzesvadi un šīs stacijas izbūvētas vai pārbūvētas pēc 2002. gada 1. septembra, tiek noteikta ar būvprojekta aprēķinu, bet ne mazāk kā:
 - 3.2.1. 25 metri no gāzesvada ass – ap gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem;
 - 3.2.2. 100 metri – ap gāzes regulēšanas un mērīšanas stacijām.

4. Aprobežojumi aizsargjoslās

- 4.1. Vispārīgie aprobežojumi aizsargjoslās atbilstoši Aizsargjoslu likuma 35. pantam:
 - 4.1.1. vispārīgos aprobežojumus aizsargjoslās nosaka likumi un Ministru kabineta noteikumi, tos var noteikt arī ar pašvaldību saistošajiem noteikumiem, kas izdoti to kompetences ietvaros;
 - 4.1.2. ja objektam ir noteikta aizsargjosla, tā īpašniekam vai valdītājam ir atļauts aizsargjoslā veikt attiecīgā objekta ekspluatācijai, remontam, atjaunošanai, pārbūvei nepieciešamos darbus. Par to rakstveidā brīdināms zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs vismaz divas nedēļas pirms darbu uzsākšanas, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidēšanas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā bez brīdinājuma;
 - 4.1.3. aizsargjoslās, kas ir lauksaimniecības zemēs, plānotie ekspluatācijas, remonta, atjaunošanas un pārbūves darbi veicami laikposmā, kad šīs platības neaizņem lauksaimniecības kultūras vai kad ir iespējama lauksaimniecības kultūru saglabāšana, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā;
 - 4.1.4. pēc darbu veikšanas objekta īpašnieks vai valdītājs sakārto zemes platības, lai tās būtu derīgas izmantošanai paredzētajām vajadzībām, kā arī atlīdzina zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam darbu izpildes gaitā nodarītos zaudējumus. Zaudējumu apmēru nosaka un zaudējumus atlīdzina likumos noteiktajā kārtībā vai pēc savstarpējas vienošanās;
 - 4.1.5. ja aizsargjoslas sakrīt vai krustojas, ar attiecīgo objektu ekspluatāciju un remontu saistītos darbus kopīgajos aizsargjoslu iecirkņos veic attiecīgo objektu īpašnieki vai valdītāji pēc savstarpējas vienošanās;
 - 4.1.6. juridiskās un fiziskās personas, veicot aizsargjoslās darbus, kuru dēļ ir nepieciešams objektus aizsargāt no bojājumiem, pārbūvēt vai pārvietot, aizsardzības, pārbūves vai pārvietošanas darbus veic pēc saskaņošanas ar attiecīgā objekta īpašnieku vai valdītāju. Ar minētajām darbībām saistītās

izmaksas sedz attiecīgā juridiskā vai fiziskā persona vai – pēc savstarpējas vienošanās – objekta īpašnieks vai valdītājs;

- 4.1.7. juridiskajām un fiziskajām personām aizsargjoslās jāizpilda attiecīgā objekta īpašnieka vai valdītāja likumīgās prasības;
- 4.1.8. pašvaldību un atbildīgo valsts institūciju dienestiem kontroles un uzraudzības nolūkos atļauts apmeklēt aizsargjoslu teritorijas jebkurā laikā saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kontroles veikšanas kārtību. Objektu īpašnieku vai valdītāju dienestiem kontroles un uzraudzības nolūkos atļauts apmeklēt aizsargjoslu teritorijas jebkurā laikā, iepriekš par to brīdinot zemes īpašnieku, bet, ja tiesības lietot zemi nodotas citai personai, – zemes lietotāju;
- 4.1.9. tāda objekta īpašnieks vai valdītājs, kuram noteikta aizsargjosla, izmanto šo aizsargjoslu, nemaksājot atlīdzību par nekustamā īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumu. Šis nosacījums neierobežo nekustamā īpašuma īpašnieka, valdītāja vai lietotāja tiesības prasīt viņam radīto tiešo zaudējumu atlīdzību.

4.2. Speciālie aprobežojumi ekspluatācijas aizsargjoslās saskaņā ar Aizsargjoslu 56. pantu:

- 4.2.1. aizliegts ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus;
- 4.2.2. aizliegts nomest smagumus, izmest vai izliet zemē kodīgas vai koroziju izraisošas vielas, degvielu vai eļļošanas materiālus;
- 4.2.3. aizliegts veikt darbus, kas saistīti ar spridzināšanu un derīgo izrakteņu ieguvī;
- 4.2.4. aizliegts aizkraut un norobežot ar žogiem pievedceļus un pieejas gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm;
- 4.2.5. aizliegts staigāt pa virsūdens gāzesvadu pārejām;
- 4.2.6. aizliegts veikt darbus, kas saistīti ar zemes applūdināšanu;
- 4.2.7. aizliegts aizsargjoslās gar zemūdens gāzesvadiem braukt ar izmestu enkuru vai tīkliem, ierādīt zvejas vietas un zvejot, ķert ūdens dzīvniekus un iegūt ūdensaugus ar dziļūdens rīkiem;
- 4.2.8. aizliegts audzēt kokus un krūmus platībās, kuras norādītas aizsargjoslu noteikšanas metodikā;
- 4.2.9. aizliegts būvēt jebkuras ēkas;
- 4.2.10. aizliegts izvietot lopbarības, minerālmēslu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu, kokmateriālu, uzliesmojošu, viegli un īpaši viegli uzliesmojošu vielu, produktu un materiālu glabātavas;
- 4.2.11. aizliegts izvietot degvielas uzpildes stacijas;
- 4.2.12. aizliegts ierīkot kuģu, liellaivu un peldošu celtņu piestātnes, kā arī veikt gultnes padziļināšanas un zemes smelšanas darbus;
- 4.2.13. aizliegts ar jebkādam darbībām traucēt gāzapgādes uzņēmuma darbiniekus, kuri aizsargjoslā veic ekspluatācijas, remonta, pārbūves, avāriju novēršanas vai to seku likvidēšanas darbus;
- 4.2.14. ja nav noslēgta rakstveida vienošanās ar gāzesvadu, gāzapgādes iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju īpašnieku, aizliegts:
 - veikt darbus ar uguni un liesmu, dzīt pāļus, lietot triecienmehānismus ar jaudu, kas lielāka par 100 kilovatiem;
 - veikt zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, bet aramzemēs – dziļāk par 0,45 metriem, kā arī meliorācijas un grunts planēšanas darbus;

- veikt ģeoloģiskos, ģeodēziskos un citus pētniecības darbus, kas saistīti ar urbumu veidošanu un grunts paraugu ņemšanu (izņemot augšnes paraugus);
- būvēt, atjaunot vai pārbūvēt inženierbūves;
- ierīkot brauktuves un brauktuviņu šķērsojumus;
- veikt citus darbus, kas traucē gāzesvadu, gāzapgādes iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju apkalpošanu vai var bojāt šos objektus.

4.3. Speciālie aprobežojumi drošības aizsargjoslās saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 58.² pantu:

- 4.3.1. aizliegts būvēt jaunas ēkas vai pārbūvēt nedzīvojamās ēkas par dzīvojamām ēkām, kā arī – ja nav noslēgta rakstveida vienošanās ar gāzesvadu, gāzapgādes iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju īpašnieku – pārbūvēt esošās ēkas;
- 4.3.2. aizliegts būvēt vai atvērt jaunas sporta, izglītības un atpūtas būves vai iestādes vai esošās ēkas pārbūvēt par sporta, izglītības un atpūtas būvēm vai iestādēm;
- 4.3.3. aizliegts ierīkot spēļu laukumus un atpūtas zonas;
- 4.3.4. aizliegts rīkot publiskus pasākumus;
- 4.3.5. aizliegts izvietot degvielas uzpildes stacijas;
- 4.3.6. aizliegts veikt citus darbus (vai darbības), kas traucē nodrošināt vides un cilvēku drošību gāzesvadu, gāzes regulēšanas staciju, gāzes regulēšanas punktu, dabasgāzes kompresoru staciju, gāzes krātuvju, šķidrīnātās ogleņūdeņraža gāzes noliktavu, krātuvju un uzpildes staciju, sašķidrīnātā ogleņūdeņraža gāzes balonu noliktavu un tirdzniecības punktu vai automobiļu gāzes uzpildes staciju ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā;
- 4.3.7. gāzesvada īpašnieks kopā ar autoceļa pārvaldītāju nodrošina transportlīdzekļu apstāšanās aizliegumu drošības aizsargjoslās gar gāzesvadu ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem.

5. Papildinformācija

5.1. Ievērojot Aizsargjoslu likuma 35. panta sestās daļas noteikumus, Sabiedrība norāda, ka jebkurai fiziskai un juridiskai personai, veicot darbus aizsargjoslā, ir pienākums saskaņot ar Sabiedrību jebkurus darbus Objektu aizsargjoslā, tajā skaitā:

- 5.1.1. pirms projekta dokumentācijas izstrādes uzsākšanas, jebkāda veida būvniecībai, saņemot no Sabiedrības tehniskos noteikumus, sūtot iesniegumu elektroniski uz Sabiedrības e-pastu: info@conexus.lv. Ja būvniecība ir ierosināta Būvniecības informatīvajā sistēmā, tad tehniskie noteikumi tiek sagatavoti un nosūtīti saskaņā ar šajā sistēmā noteikto kārtību;
- 5.1.2. pirms jebkādu būvdarbu uzsākšanas vai citu darbu veikšanas, kas saistīts ar zemes rakšanas darbiem noslēgt vienošanos par zemes darbu veikšanu Objekta aizsargjoslā. Iesniegumu par šīs vienošanās noslēgšanu jāiesniedz Sabiedrības tīmekļvietnē sadaļā: ***Darbības jomas/Darbības Conexus aizsargjoslās/Iesniegums darbu veikšanai aizsargjoslā.***

5.2. Aizsargjoslu likuma 61. panta vienpadsmitā daļa nosaka, ka nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs nodrošina objekta īpašniekam vai valdītājam piekļuvi objektam un tā aizsargjoslai, lai varētu nodrošināt aizsargjoslas uzturēšanu un veikt attiecīgā objekta ekspluatācijai, remontam, atjaunošanai un pārbūvei nepieciešamos darbus.

- 5.3. Aizsargjoslu likuma prasību neievērošana var radīt pārvades gāzesvada avārijas stāvokli, kura sekas var būt materiālo vērtību un cilvēku bojāeja, kā arī ilgstošs gāzes piegādes pārtraukums patērētājiem, tādējādi fiziskās un juridiskās personas, kas pārkāpj iepriekš minētās prasības, var saukt pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 5.4. Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 66.⁷ pantu par normatīvajos aktos noteikto prasību un aprobežojumu pārkāpšanu ekspluatācijas aizsargjoslās ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm piemēro naudas sodu fiziskajai personai no četrpadsmit līdz četrsimt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no divdesmit astoņām līdz astoņsimt naudas soda vienībām (viena soda naudas vienība ir 5 eiro).

Akciju sabiedrība “Conexus Baltic Grid”